

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

& ΥΔΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ

& ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ, ΔΑΣΟΛΟΓΙΟΥ,

ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ & ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

ΠΡΟΣ : Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

Μεσογείων 119, 101 92 Αθήνα

(Ηλ. ταχυδρομείο: vouli1@prv.ypйка.gr)

Ταχ. Δ/ση : Τέρμα Αλκμάνος, 11528 Αθήνα

Πληροφορίες : Μ. Βλάχου

Τηλέφωνο : 2131512109

Δ/ση ηλ. ταχυδρομείου: m.vlachou@prv.ypйка.gr

ΘΕΜΑ: Αναφορά 335/7-11-2019

Σε απάντηση της εν θέματι 335/7-11-2019 αναφοράς, και σε ότι αφορά ενέργειες των δασικών υπηρεσιών, ενημερώνουμε τα εξής:

Σύμφωνα με την 173/2002 ομόφωνη γνωμοδότηση του ΝΣΚ, που έγινε αποδεκτή από την Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., τα τμήματα των Δασικών Χαρτογραφήσεων των Διευθύνσεων Δασών οφείλουν να επικαλούνται κατά την υποβολή των σχετικών δηλώσεων ή ενστάσεων στις περιοχές που τελούν υπό κτηματογράφηση, οποιοδήποτε πρόσφορο αποδεικτικό στοιχείο περί της φύσεως δεδομένης έκτασης ως δάσους, δασικής ή χορτολιβαδικής και περί της κυριότητας του Δημοσίου επ αυτής, κάνοντας χρήση του οπωσδήποτε ισχύοντος γενικού, εκ της δασικής νομοθεσίας, τεκμηρίου κυριότητας του Δημοσίου. Κυριότερο αποδεικτικό στοιχείο περί της φύσεως έκτασης ως δάσους, δασικής ή χορτολιβαδικής αποτελεί ο κυρωμένος δασικός χάρτης. Συνεχίζοντας δε η γνωμοδότηση αναφέρει ότι προς αντίκρουση των προσβαλλομένων δικαιωμάτων εκ μέρους του ιδιώτη θα πρέπει να προσκομίζονται, αρμοδίως, τα στοιχεία που κατά τις κείμενες διατάξεις θα ηδύναντο να ανατρέψουν το υπέρ του Δημοσίου τεκμήριο.

Το (μαχητό) τεκμήριο κυριότητας του Δημοσίου επί των εν λόγω εκτάσεων προκύπτει από το άρθρο 1 του β.δ. της 3 (15) Δεκεμβρίου 1833 (ΦΕΚ 40) «Περί διορισμού φόρου βοσκής ...». Στο ως άνω άρθρο 1 ορίζεται ότι «όλα τα λιβάδια, δια την επικαρπίαν των οποίων δεν έχει τις να παρουσιάση έγγραφον (ταπί) εκδοθέν επί Τουρκικής εξουσίας, θεωρούνται ως δημόσια και η νομή αυτών μένει ως και μέχρι τούδε εις το δημόσιον» (βλ. πρόσφατη ΑΠ 987/2017, Γ, ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ).

Για τις Νέες Χώρες το τεκμήριο κυριότητας του Δημοσίου επί των ως άνω εκτάσεων προκύπτει από τον Οθωμανικό Νόμο περί Γαιών της 7 Ραμαζάν 1274, στο άρθρο 3 του οποίου προβλέπεται ότι «Δημόσιαι γαίαι είναι οι αγροί, οι λειμώνες, τα λιβάδια, τα θέρετρα, ήτοι αι χειμερινά και θερινά βοσκαί, τα δάση και τα παρόμοια, των οποίων η κυριότης ανήκει των Δημοσίων και παρεχωρούντο υπό της Κυβερνήσεως». Οι ως άνω διατάξεις του Νόμου περί Γαιών ισχύουν στην ελληνική νομοθεσία δυνάμει του ν. 147/1914 στο άρθρο 2 παρ.3 του οποίου οριζόταν ότι "στις χώρες που διατελούσαν τέως υπό την άμεση κυριαρχία του Οθωμανικού Κράτους εισάγεται εν γένει η ελληνική νομοθεσία. Διατηρούνται όμως σε ισχύ οι

περί γαιών (οθωμανικές) διατάξεις που ρύθμιζαν τα επ' αυτών (των γαιών) ιδιωτικής φύσεως δικαιώματα...". Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι διατηρούνταν σε ισχύ ο Οθωμανικός Νόμος περί Γαιών (οθΝπΓαιών) της 7ης Ραμαζάν 1274 (1858), οι ρυθμιστικές διατάξεις του οποίου οριοθετούσαν το περιεχόμενο των κεκτημένων ιδιωτικών δικαιωμάτων των δικαιούχων επί των δημόσιων, των μη κυρίως αφιερωμένων ή βακουφικών, των "καθιερωμένων σε κοινή χρήση" και των νεκρών οθωμανικών γαιών. Η τυπική κατάργηση της προαναφερόμενης διάταξης του ν. 147/1914 με το άρθρο 5 εδάφιο 8 του ΕισΝΑΚ δεν εμποδίζει την αναγωγική χρήση του, με βάση την ειδική, διαχρονικού δικαίου, διάταξη του άρθρ. 51 του ΕισΝΑΚ, σύμφωνα, με την οποία η απόκτηση κυριότητας ή άλλου εμπράγματος δικαιώματος (κεκτημένου) πριν από την εισαγωγή του Αστικού Κώδικα (23.2.1946) κρίνεται από το δίκαιο που ίσχυε όταν έγιναν τα πραγματικά γεγονότα για την απόκτησή τους (βλ. πρόσφατη ΑΠ 588/2016, Γ, ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ).

Σε συνέχεια των ανωτέρω τα τμήματα δασικών χαρτογραφήσεων των Δ/νσεων Δασών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, που έχουν, σύμφωνα με την παρ. 10 αρθ. 28 ν. 2664/1998 την αρμοδιότητα της υποβολής της δήλωσης ιδιοκτησίας του Δημοσίου στα πλαίσια των κτηματογραφήσεων, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία του δασικού χάρτη, μεριμνούν για την προβολή και προάσπιση των ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου στις δασικές εν γένει εκτάσεις, στα πλαίσια των κτηματογραφήσεων και του Εθνικού Κτηματολογίου

Η τελική επιλογή και πρόκριση της εγγραφής στα στοιχεία της κτηματογράφησης του δικαιούχου στις εκτάσεις, των δηλώσεων και ενστάσεων, εκτελείται από τα όργανα της κτηματογράφησης (συντάκτες και επιτροπές), καθώς για την αναγνώριση ιδιωτικών δικαιωμάτων έναντι του δημοσίου επί δασικού χαρακτήρα εκτάσεων έχει εφαρμογή το αρθ. 10 ν. 3208/2003, όπως ισχύει.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Σ. ΤΣΙΛΙΚΟΥΝΑΣ